

C. Czerny Op. 299 17 Numaralı Etüdün Teknik Analizi*
A Technical Analysis of the C. Czerny Op. 299 Number 17 Etude

Atakan ERTEM¹, Özlem AKIN ŞİŞMAN²

¹Pamukkale Üniversitesi/Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı. atakanertem@pau.edu.tr.

²Pamukkale Üniversitesi/Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı. oakin@pau.edu.tr.

Makalenin Geliş Tarihi: 22.03.2021

Yayına Kabul Tarihi: 15.09.2021

ÖZ

Bu araştırmada, piyano eğitimi sürecinde sıklıkla kullanılan etüt kitaplarından C. Czerny Op. 299 etüt kitabının 17 numaralı etüdünün teknik bir analizinin yapılması amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Çalışmada yer alan verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmıştır. Elde edilen veriler frekans (f) ve yüzde (%) hesaplamaları yapılarak çözümlenmiş ve tablolar halinde sunulmuştur. C. Czerny Op. 299 17 numaralı etüdün sağ ele kazandırdığı teknik beceriler, sol ele kazandırdığı teknik beceriler ve her iki elin birlikte kullanımına kazandırdığı teknik beceriler üç ayrı başlıkta gösterilmiştir. Yapılan teknik analiz ışığında incelenen verilere bakıldığı zaman; etüdün sağ elde non-legato ve repete tekniği yanı sıra çift sesler, tutan sesler, zayıf parmakların art arda kullanılması, ezgi duyurma ve tempoya uygun çalabilme çalışmalarını; sol elde non-legato tekniği ve akor tekniği, bir oktavı aşan atlama ses ve akorların çalınması, tutan sesler ve ezgi duyurma çalışmalarını; her iki elde ise sağ eldeki ezgiye karşı sol eldeki atlama ses ve akorların uyumlu çalınması, aynı anda sağ elde non-legato çalınırken sol elin legato çalınması ile tempoya uygun şekilde her iki elin eş zamanlı çalınması çalışmalarını yaptırmak üzere yazılmış bir etüt olduğu sonucuna varılmıştır. Etüt çalıştırılmadan önce bu araştırmada hazırlanmış olan alıştırmaların çalıştırılması önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Piyano eğitimi, Etüt analizi, C. Czerny

ABSTRACT

In this study, it is aimed to make a technical analysis of the C. Czerny Op.299 number 17 etude. Document analysis, one of the qualitative research designs, was used in this research. Descriptive

* **Alıntılama:** Ertem, A. ve Akın Şişman, Ö. (2021). C. Czerny Op. 299 17 numaralı etüdün teknik analizi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41(3), 2189-2215.

analysis was used in the study. The obtained data were analyzed by calculating frequency (f) and percentage (%) and presented in tables. The technical skills gained by the right hand, left hand and use of both hands in the C. Czerny Op. 299 number 17 etude are shown under three separate headings. When looking at the analyzed data in the light of the technical analysis; in addition to the non-legato and repetition techniques in the right hand, double voices, holding sounds, using weak fingers one after the other, catching the walking melody and playing it according to the tempo; non-legato technique and chord technique in the left hand, playing hops and chords exceeding one octave, holding sounds and showing the melody exercises; it was concluded that it was a etude written for the studies of playing the jumpy sounds and chords in the left hand against the melody in the right hand, playing the legato in the left hand while playing the non-legato in the right hand at the same time and playing both hands simultaneously in accordance with the tempo. It is recommended to playing the exercises prepared in this study before studying the etude.

Keywords: *Piano education, Etude analysis, C. Czerny*

GİRİŞ

İcat edildiği zamandan günümüze kadar müzik eğitiminde kullanılan enstrümanlardan birisi olan piyanonun tarihi 1700'lü yıllara dayanmaktadır. Piyanonun müzik tarihi boyunca önem arz etmesinin temel sebebi ise çoksesliliğin en zengin şekilde elde edilebildiği enstrümanlardan biri olmasıdır.

“Müzik öğretiminde araç olarak kullanılmaya en uygun ve yararlı alet piyanodur. Piyano; sabit perdeli, entonasyon sorunu olmayan bir çalgıdır. Akordu doğru olmak koşuluyla parmağın bastığı yerden doğru ses verir. Ses sınırı geniştir. Her türlü ajilite mümkündür. Kulak eğitimine en uygun alettir. Armonik eşlik çalgısıdır. Her çeşit çoksesli eserin redüksiyonu icra edilebilir. Korall ve orkestral eserler çalınabilir. Büyük eserlerin analizine elverişlidir. Edebiyatı zengindir” (Yönetken'den akt. Bağçeci, 2003: 161).

Temel müzik bilgi ve becerilerini kazandırma, ses eğitimi, müzik tür ve biçimlerini öğrenme, eşlik yapabilme, eser analizi ve besteleme gibi alanlarda kullanılacak en etkili çalgılardan birisi piyanodur (Gün, 2014: 10).

Piyano eğitiminde şüphesiz ki amaç, enstrümanın doğru ve verimli kullanılmasıdır. Bu doğrultuda piyano sürecinde dikkat edilmesi gereken birçok detay vardır. Çeşitli yöntem ve tekniklerin kullanılması, doğru materyal, kitap ve metot seçimleri bu önemli detaylardan bazılarıdır.

“Müzikal zenginliği aktaracak çeşitli tür ve stillerde piyano metotları bulunmaktadır. Piyano eğitimine başlanırken doğru piyano metodu seçmek başarıya ulaşmakta önemli bir etkidir” (Ertem, 2019: 19).

“Piyanoda bir eseri icra edebilmek için teknik becerilerin doğru ve sağlam bir şekilde kazanılmış olması gerekmektedir. Bu teknik beceriler ne kadar ileri düzeyde olursa müzikal ifadelerin ortaya çıkışı da o kadar güzel ve kolay olmaktadır. Piyano eğitimi sürecinde teknik becerilerin gelişimine katkı sağlamak amacıyla yazılmış etütlere yer verilmesi büyük önem taşımaktadır” (Kalkanoğlu, 2020: 5).

Etüt Kavramı

Etüt, “belli bir konuyu inceleyen, araştıran eser veya yazı” (TDK, 2005: 664) anlamına gelmektedir. Ancak müzik eğitimi kapsamında bakıldığında zaman etüt, belli bir enstrüman için yazılmış, belirli bir ölçüde zorluğa sahip olan, belirli teknik ve müzikal davranışların geliştirilmesine katkı sağlamayı amaçlayan eserler olarak tanımlanabilir. Başka bir deyişle; etüt, öğrencinin çalgısı üzerindeki hakimiyetini kazanması, yeni teknikler öğrenmesi ya da çalgısındaki becerilerini en üst düzeye ulaştırması amacı ile yazılmış eserlerdir (Akın, 2006: 299).

Etütler çeşitli teknik güçlükleri alıştırmalardan daha büyük biçimler içinde işleyen müzik yapıtlarıdır. Pamir’den aktaran Tufan’a (2003: 67-68) göre etütlerde dikkat edilmesi gereken önemli detaylar şunlardır:

Tempoya ve artikülasyon eşitliğine dikkat edilmeli, etütlerde yer alan nüansların dozajlarına özen gösterilmelidir.

Orijinal temposunda çalınmadan ve tam anlamıyla bitirilmeden yeni bir etüde geçilmemelidir. Etütler çalışılırken küçük bölümlere ayrıştırılarak çalışılmalı ve daha sonra bu bölümler birleştirilmelidir.

Etüt seçimine dikkat edilmeli, benzer etütler seçilerek zaman kaybedilmemelidir.

Etütler, her şeyin kontrol altında tutulabildiği bilinçli bir hızda çalışılmalıdır.

Öğrencinin, etüt içerisinde oluşturulan türlü değişikliklerden sıkılmadan ve zevk alarak çalışması sağlanmalıdır.

Piyano eğitiminde geçmişten günümüze birçok etüt bestelenmiştir. Carl Czerny, Johann Baptist Cramer, Muzio Clementi, Stephen Heller, Henri Bertini, Friedrich Burgmüller, Moritz Moszkowski, Claude Debussy, Sergei Rachmaninoff, Frederic Chopin, Franz Liszt, Igor Stravinsky, Sergei Prokofiev gibi besteciler etütleri bulunan bestecilerden sadece bir kaçıdır. Neredeyse her bestecinin etütlerinin bulunmasının başlıca sebebinin, kendi yazmış oldukları eserlerinde yer alan zorlukların aşılabilmesi için öğrencileri bu seviyeye hazırlamak olduğu düşünülmektedir.

“Çalgı eğitiminde etüt (studio) kavramının ilk olarak 18. yüzyıl başlarında piyano repertuarında kullanılmaya başlandığını görmekteyiz. Francesco Durante’ın “Sonat eper çembalo divisi in studii e divertimenti” (1737), Domenico Scarlatti’nin “30 Essercisi per gravicembalo” (1738) ve J.S. Bach’ın “Clavier-Übung” (1731-41) ilk etüt çalışmalarıdır diyebiliriz. 19. yüzyıl başlarında piyano eğitiminin popüler bir hal alması da amatör ve yetişmekte olan profesyonel müzisyenler için yeni metotlar oluşturulmasına rol oynamıştır” (Ferguson ve Hamilton’dan akt. Akın, 2006: 298).

Piyano tarihine bakıldığında, etüt kavramının M. Clementi (1752-1832), J.B. Cramer (1771-1858) ve C. Czerny (1791-1857) ile başladığı; bu kavramın piyano eğitimi alanında ilk metot olma özelliği taşıyan teknik çalışma ve egzersizleri içeren kitapların yayınlanmasıyla geliştiği ve zaman içinde gelişimine devam ettiği görülmektedir. Bu bestecilerin yazdıkları etütler günümüze kadar önemini korumuş olup, piyano eğitiminde farklı aşamalarda etkin olarak kullanılmaktadır.

Carl Czerny ve Hayatı

Carl Czerny ilk piyano eğitimine babası Wenzel Czerny ile başlamıştır. Gelişim sürecinde büyük bir yetenek sergilemiş ve dokuz yaşında verdiği ilk konserinde W. A. Mozart’ın Do Minör (KV. 491) Konçertosunu seslendirmiştir. Czerny daha sonra piyano eğitimine saray orkestrasının üyesi olan Krumpholz ile devam etmiş ve 10 yaşlarına geldiğinde Mozart ve Clementi’nin nerdeyse bütün eserlerini temiz ve akıcı bir şekilde çalabilecek kadar iyi bir yeteneğe sahip olduğunu göstermiştir. Bu yeteneği, Czerny’nin Ludwig van Beethoven ile tanışmasını sağlamış; ilerleyen dönemde Beethoven’dan piyano dersleri almasının önünü açmıştır. Czerny aynı zamanda Liszt’in de bir dönem öğretmenliğini yapmıştır (Poyrazoğlu, 2007: 2)

Carl Czerny 1791 ile 1857 yılları arasında yaşamış çok önemli bir piyanist olmasının yanı sıra önemli bir besteci ve müzik eğitimcisiydi. Avusturyalı besteci, piyanoda parmak gücü becerileri ve kol ağırlığının önemini vurgulamıştır. Czerny, yazdığı etütlerle çok büyük ün yapmış olup “etütlerin kralı” olarak adlandırılmıştır. Aynı

zamanda klasik dönem ve romantik dönem arasında bir köprü görevi görmüştür (Xin, 2018: 782).

Carl Czerny çok sayıda etüt ve eser yazarak piyano edebiyatına katkıda bulunmuştur. Piyano eğitiminde sıklıkla kullanılan etüt kitapları şunlardır:

- Op. 299, The School of Velocity,
- Op. 337, 40 Daily Exercises,
- Op. 409, 50 Grand Finishing Studies,
- Op. 495, 42 Etudes for Piano 4-Hands,
- Op. 599, Practical Exercises for Beginners,
- Op. 718, 24 Piano Studies for the Left Hand,
- Op. 740, The Art of Finger Dexterity 50 Etudes,
- Op. 849, 30 Mechanical Etudes (Pazdirek, 2021: 661-681).

Piyano eğitiminde etütler teknik anlamda en önemli gelişimi sağlamaktadır. Etütler, gerek günlük düzeyi gerekse amaç ve uygulama biçimi itibarıyla eğitim sürecinde oldukça etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Teknik gelişim amacıyla yazılmış olan etütlerin incelenmesi ise ayrı bir öneme sahiptir. Analiz yolu ile daha iyi tanınan etütlerin algılanışı ve benimsenmesi de kolaylaşır. Özellikle eğitim amaçlı etütlerin incelenmesi, analiz edilmesi ve bu gözden geçirme süreçlerinden faydalı çıkarımlarda bulunulması şüphesiz ki piyano eğitim sürecine olumlu katkılar sağlayacaktır (Kurtuldu, 2009: 29).

Bu çalışmada C. Czerny op. 299-17 numaralı etüdün teknik analizi yapılarak etüde yönelik alıştırmalar hazırlanması, öğrenmeyi kolaylaştıracak yöntemlerin tavsiye edilmesi; etüdün kısa sürede öğrenilmesini mümkün kılmak ve piyano eğitimi sürecine katkıda bulunmak amaçlanmıştır.

Bu amaçlar doğrultusunda araştırmanın problem cümlesi; “C. Czerny Op. 299 17 Numaralı Etüdün Teknik Analizi Nasıldır?” şeklinde oluşturulmuştur.

Araştırmada belirlenen alt problemler şunlardır:

1- C. Czerny op. 299 17 numaralı etütte sağ ele ilişkin teknik güçlükler nelerdir ve bu güçlüklerin çözümüne yönelik alıştırmalar neler olabilir?

2- C. Czerny op. 299 17 numaralı etütte sol ele ilişkin teknik güçlükler nelerdir ve bu güçlüklerin çözümüne yönelik alıştırmalar neler olabilir?

3- C. Czerny op. 299 17 numaralı etütte her iki elin birlikte kullanımına ilişkin teknik güçlükler nelerdir ve bu güçlüklerin çözümüne yönelik alıştırmalar neler olabilir?

Araştırmanın Önemi

Bu araştırmanın, piyano eğitiminde sıklıkla kullanılan etüt kitaplarından birisi olan C. Czerny op. 299 kitabındaki 17 numaralı etüdün teknik beceriler açısından analiz edilmesi ve etüdü öğrenmeyi kolaylaştıracak alıştırmalar hazırlanması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Sınırlılıklar

Bu araştırma, C. Czerny op. 299 kitabında yer alan etütler ve 17 numaralı etüdün teknik analizi ile sınırlıdır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada C. Czerny op. 299 17 numaralı etütteki verilerin derinlemesine incelenmesine olanak sağlayan nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma gözlem, görüşme, doküman incelemesi gibi veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, araştırılan durumu doğal ortamda ortaya koymayı amaçlayan bir yöntemdir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden doküman inceleme kullanılmıştır. Sosyal bilimler alanında kitaplar, arşiv malzemeleri, resmi gazeteler, evraklar, yıllıklar,

günlükler, mühendislik çizimleri, edebi eserler gibi materyallerin derinlemesine incelendiği araştırma deseni doküman incelemesi olarak adlandırılmaktadır (Aslan, 2018: 218).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini C. Czerny op. 299 kitabındaki 40 etüt oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise C. Czerny op. 299 kitabındaki 17 numaralı etüt oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklem seçiminde amaçlı örnekleme kullanılmıştır.

Amaçlı örnekleme, araştırmanın amacına bağlı olarak bilgi açısından zengin durumların seçilerek derinlemesine araştırma yapılmasına olanak tanımaktadır (Büyüköztürk vd.'den akt. Koç, 2017: 690). Hem sağ, hem sol, hem de her iki elde çok sayıda teknik beceriye yer verildiği düşünüldüğü için 17 numaralı etüt üzerinde çalışılmıştır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

İncelenen C. Czerny op. 299 kitabında toplam 40 etüt bulunmaktadır. Bu etüt kitabından seçilen 17 numaralı etüde yönelik ayrıntılı bir analiz yapılmıştır. Bu analizde nitel veri analiz tekniklerinden betimsel analiz kullanılmıştır. Betimsel analiz, çeşitli veri toplama teknikleri ile elde edilmiş verilerin daha önceden belirlenen başlıklar altında özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren bir nitel veri analiz türüdür (Yıldırım ve Şimşek'ten akt. Özdemir, 2010: 336).

Araştırmada elde edilen veriler, frekans (f) ve yüzde (%) hesaplamaları yapılarak çözümlenmiş ve tablolar halinde sunulmuştur.

BULGULAR

C. Czerny op. 299 adlı etüt kitabında çeşitli tonlarda yazılmış ve farklı teknik kazanımları hedefleyen etütler bulunmaktadır. Bu çalışmada bu etüt kitabından seçilen 17 numaralı etüdün detaylı bir teknik analizi yapılmıştır. 17 numaralı etüt 4/4'lük 16 ölçüden oluşmakta olup Fa Majör tonunda ve ikilik notaya 96 metronom hız denk gelecek şekilde (molto allegro) yazılmıştır.

Bulgularda yer alan teknik beceriler aşağıda detaylı bir şekilde açıklanmıştır.

Araştırmada etüdün sağ ele kazandırdığı teknik becerilere bakıldığında; non-legato tekniği; Gün ve Köse'ye (2012: 249) göre; “bağlı değil” yani bağımsız çalınmalı anlamına gelmektedir. Repete tekniği ise ingilizce “repetition” kelimesinden türetilmiştir. Bir motif veya bir cümlede aynı yükseklikteki sesin sistematik olarak tekrarlanması anlamına gelmektedir (Metin'den akt. Kalkanoglu, 2020: 1946). Çift sesler; aynı anda iki sesin birlikte basılması, tutan sesler ise aynı anda farklı sesler basıldığında bir sesin uzamaya devam etmesi demektir.

Elin anatomik yapısına bağlı olarak, piyano çalarken 4. ve 5. parmakların zayıf parmaklar olduğu varsayılmaktadır. 1. ve 5. parmaklar kısa olmalarına rağmen 1. parmak diğer parmalardan bağımsız olduğu için herhangi bir zayıflık söz konusu değildir ancak bu durum 5. parmak için geçerli değildir. Bir diğer yandan, 4. parmak da küçük kaslarla 3. ve 5. parmalara bağlı olduğu için zayıf ve yavaş kalmaktadır (Küçük, 2002: 72-73). Bu çalışmada 5. parmağın çokça kullanılmış olması zayıf parmakların art arda kullanılması teknik becerisini ortaya çıkarmıştır. Ezgi duyurmada beklentinin etüd boyunca melodi akışının farkında olunması, bu melodinin ortaya çıkarılması ve özen gösterilerek seslendirilmesi olduğu düşünülmektedir. Tempoya uygun şekilde çalma teknik becerisi; etüdün istenilen, hedeflenen tempoda aksama olmadan seslendirilmesidir.

Etüdün sol ele kazandırdığı teknik becerilere bakıldığında; legato tekniği Say'a (2019: 49) göre; “notaların birbirine bağlanarak seslendirilmesi” yani bağlı çalınmalı demektir. Akor tekniği; “bir dizinin belli seslerinin aynı anda basılması” anlamına gelmektedir. (Gün ve Yıldız, 2013: 107). Bir oktavı aşan atlamalı ses ve akorların çalınması belli bir tempo içerisinde sol elin farklı pozisyonlara atlaması ve bu atlamalar yapılırken doğru notayı bulabilmek olarak bakıldığında bir güçlük olarak düşünülmüştür.

Etüdün her iki elin birlikte kullanımına kazandırdığı teknik becerilere bakıldığında; sağ eldeki ezgiye karşı sol eldeki atlamalı ses ve akorların uyumlu çalınmasından beklenen, iki eldeki uyumun korunup, eşzamanlı bir biçimde notaların doğru çalınmasıdır. Aynı anda sağ el non-legato yani bağımsız çalınırken sol elin legato yani bağlı çalınmasında her

iki elde farklı artikülasyon tekniklerinin aynı anda çalınması bir beceri olarak ele alınmıştır. Tempoya uygun şekilde her iki elin eş zamanlı çalınmasında da benzer şekilde etüt boyunca iki eldeki uyumun korunup, beklenen hıza uygun bir biçimde seslendirme beklenmektedir.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 1. C. Czerny op. 299 17 numaralı etüdün sağ ele kazandırdığı teknik beceriler

Teknik Beceriler	Ölçü Numarası	f	%
Non-legato tekniği	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16	16	100
Repete tekniği	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16	16	100
Çift Sesler	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16	16	100
Tutan Sesler	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16	16	100
Zayıf parmakların art arda kullanılması	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16	16	100
Ezgi duyurma	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16	16	100
Tempoya uygun şekilde çalabilme	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16	16	100

Tablo 1’de görüldüğü üzere C. Czerny’nin op. 299 17 numaralı etüdü sağ el için non-legato ve repete tekniği çalıştıran, çift sesler ve tutan sesler içeren bir etüttür. Farklı edisyonlara bakıldığında sağ elde bazı ölçülerde legato tekniği görülmesine rağmen bu çalışmada incelenen edisyona göre sağ el etüt boyunca non-legato tekniği ile yazılmıştır. Aynı zamanda etütte sağ elde her ölçüde zayıf parmaklar art arda kullanılmış olup ezgi duyurmaya ve tempoya uygun çalmaya önem verilmiştir.

Molto allegro ($\text{♩} = 96$)

17. *fp*

Şekil 1. C. Czerny op. 299 17 numaralı etüdün 1. ve 2. ölçüleri

Şekil 1’de görüldüğü üzere etüdün ilk iki ölçüsünde sağ el non-legato tekniği ile yazılmış olup alt partideki sesler repete tekniğini çalıştırmaktadır. Üst parti seslerinin tutan sesler olduğu, zayıf parmakların art arda kullanıldığı ve ezgi yürüyüşünün bu partide olduğu görülmektedir.

Bu doğrultuda sağ eldeki teknik becerilerin pekiştirilmesi için aşağıdaki alıştırmalar hazırlanmıştır:

Şekil 3'te hazırlanmış olan alıştırmada çoğunlukla çift sesler ve tutan sesler teknik becerilerinin pekiştirilmesi amaçlanmaktadır. Hem 5 numaralı parmak ile tutan seslerin hem de 3 numaralı parmak ile birlikte çift seslerin çalıştırıldığı görölmektedir. Aynı zamanda alıştırma; non-legato tekniği, zayıf parmakların art arda kullanılması ve ezgi duyurma teknik becerilerini de içermektedir. Hazırlanan alıştırma örneğinde etüdüñ ilk dört ölçüsü göz önünde bulundurulmuş olup bu alıştırmanın etüdüñ sonuna kadar uzatılabileceği düşünölmektedir.

Şekil 4. Sağ El İçin Alıştırma Örneği 3

Şekil 4'te hazırlanmış olan alıştırmada çoğunlukla ezgi duyurma teknik becerisinin pekiştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu alıştırmada ezgi duyurmanın yanı sıra orta partideki sesler blok akor şeklinde bastırılmış olup elin bu konuma alışması hedeflenmektedir. Aynı zamanda alıştırma; non-legato tekniği ve zayıf parmakların art arda kullanılması teknik becerilerini de içermektedir. Hazırlanan alıştırma örneğinde etüdüñ ilk dört ölçüsü göz önünde bulundurulmuş olup bu alıştırmanın etüdüñ sonuna kadar uzatılabileceği düşünölmektedir.

Şekil 5. Sağ El İçin Alıştırma Örneği 4

Şekil 5'te hazırlanmış olan alıştırmada çoğunlukla repete tekniğinin pekiştirilmesi amaçlanmaktadır. Orta parti çeyrek vuruş sus ile başlatılmış, etütte kullanılan sesler çerçevesinde bir çeşitlendirme yapılmış ve hazırlanan bu alıştırma ile elin konumunun pekiştirilmesi de hedeflenmiştir. Aynı zamanda alıştırma; non-legato tekniği, tutan sesler, zayıf parmakların art arda kullanılması, ezgi duyurma teknik becerilerini de içermektedir. Hazırlanan alıştırma örneğinde etüdün ilk dört ölçüsü göz önünde bulundurulmuş olup bu alıştırmanın etüdün sonuna kadar uzatılabileceği düşünülmektedir.

Şekil 2, Şekil 3, Şekil 4 ve Şekil 5'te hazırlanmış olan alıştırmaların her ikilik notaya 40 metronom hız olacak şekilde başlayıp, yine her ikilik notaya 100 metronom hıza gelecek şekilde adım adım metronomun hızını arttırarak çalışmalar yapılmasının tempoya uygun şekilde çalabilme teknik becerisini pekiştireceği düşünülmektedir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 2. C. Czerny op. 299 17 numaralı etüdün sol ele kazandırdığı teknik beceriler

Teknik Beceriler	Ölçü Numarası	f	%
Non-legato tekniği	1,2,3,4,5,6,7,8,10,12,13,14,15,16	14	87,5
Legato tekniği	9,11	16	12,5
Akor tekniği	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16	16	100
Bir oktavı aşan atlamalı ses ve akorların çalınması	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,16	15	93,75
Tutan sesler	9,11	2	12,5
Ezgi duyurma	9,10,11,12	4	25

Tablo 2’de görüldüğü üzere C. Czerny’nin op. 299 17 numaralı etüdünün sol el için non-legato, legato ve akor tekniği çalıştıran bir etüt olduğu düşünülmektedir. Etüt boyunca legato tekniği sadece 2 ölçüde kullanılmakta olup çoğunlukla non-legato tekniği çalıştırılmıştır. Aynı zamanda etütte sol elde toplam 15 ölçüde bir oktavı aşan atlamalı ses ve akorlar bulunmaktadır. Etütte sadece 2 ölçüde tutan seslere rastlanmış olup 4 ölçüde ezgi duyurma teknik becerileri bulunmaktadır.

Şekil 6. C. Czerny op. 299 17 numaralı etüdün 5. ve 6. Ölçüleri

Şekil 6’da görüldüğü üzere sol el non-legato yazılmış olup akor tekniği çalıştırmaktadır. Bu iki ölçü örneğinde atlamalı akorlar çok net bir şekilde göze çarpmaktadır.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 3. C. Czerny op. 299 17 numaralı etüdün her iki elin birlikte kullanımına kazandırdığı teknik beceriler

Teknik Beceriler	Ölçü Numarası	f	%
Sağ eldeki ezgiye karşı sol eldeki atlamalı ses ve akorların uyumlu çalınması	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16	16	100
Aynı anda sağ el non-legato çalınırken sol elin legato çalınması	9,11	2	12,5
Tempoya uygun şekilde her iki elin eş zamanlı çalınması	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16	16	100

Tablo 3'te görüldüğü üzere C. Czerny'nin op. 299 17 numaralı etüdünde her iki elin birlikte kullanımında etüt boyunca sağ eldeki ezgiye karşı sol eldeki atlamalı ses ve akorların uyumlu çalınması, aynı anda sağ el non-legato çalınırken sol elin legato çalınması ve tempoya uygun şekilde her iki elin eş zamanlı çalınması çalışmaları göze çarpmaktadır.

Şekil 9. C. Czerny op. 299 17 numaralı etüdün 9. ve 10. ölçüleri

Şekil 9'da görüldüğü üzere sağ eldeki ezgiye karşı sol elde atlamalı ses ve akorlar göze çarpmaktadır. Aynı zamanda sol el her ne kadar etüt boyunca eşlik yapıyor olsa da sağ

el non-legato çalınırken sol elde legato tekniği ile küçük bir ezgi yürüyüşü bulunmaktadır.

Şekil 10. Her İki El İçin Alıştırma Örneği 1

Şekil 10'da hazırlanmış olan alıştırmada sağ eldeki ezgiye karşı sol eldeki atlamalı ses ve akorların uyumlu çalınması teknik becerisinin pekiştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu alıştırmada aynı zamanda sağ el için zayıf parmakların art arda kullanılması ve ezgi duyurma teknik becerileri, sol el için de bir oktavı aşan atlamalı ses ve akorların çalınması teknik becerilerini pekiştirmek hedeflenmektedir. Hazırlanan alıştırma örneğinde etüdün ilk dört ölçüsü göz önünde bulundurulmuş olup bu alıştırmanın etüdün sonuna kadar uzatılabileceği düşünülmektedir.

Şekil 11. Her İki El İçin Alıştırma Örneği 2

Şekil 11’de hazırlanmış olan alıştırmada aynı anda sağ el non-legato çalınırken sol elin legato çalınması teknik becerisinin pekiştirilmesi amaçlanmaktadır. Parmak numaralarına dikkat edilerek çeşitli tempolarda bu alıştırmaların çalıştırılmasının etüdün hatasız çalınmasını sağlayacağı düşünülmektedir. Hazırlanan alıştırma örneğinde etüdün 9, 10, 11 ve 12. ölçülerinin çalıştırılması hedeflenmektedir.

Şekil 10 ve Şekil 11’de hazırlanmış olan alıştırmaların her ikilik notaya 40 metronom hız olacak şekilde başlayıp, yine her ikilik notaya 100 metronom hıza gelecek şekilde adım adım metronomun hızını arttırarak çalışmalar yapılmasının tempoya uygun şekilde her iki elin eş zamanlı çalınması teknik becerisini pekiştireceği düşünülmektedir. Aynı zamanda önce sağ el tek başına, sonra sol el tek başına ve daha sonra her iki el birlikte metronomu yavaştan hızlıya doğru adım adım yükselterek yapılacak çalışmaların da bu konuda etüdün istenilen tempoda çalınmasına önayak olacağı düşünülmektedir. Hazırlanmış olan bütün alıştırmaların düşük tempoda çalınmaya başlanıp etütte hedeflenen hıza getirilene kadar çalışılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Şekil 2, Şekil 3, Şekil 4, Şekil 5, Şekil 7 ve Şekil 10’da hazırlanmış olan alıştırma örneklerinde etüdün ilk dört ölçüsü göz önünde bulundurulmuş olup bu alıştırmaların

etüdün sonuna kadar uzatılabileceği düşünülmektedir. Ancak 9, 10, 11 ve 12. ölçülere gelindiği zaman hem sağ eldeki ezgi yürüyüşünün orta partiye geçişi, hem de sol eldeki legato çalışmalardan dolayı bu ölçülerde bu çalışmalar yapılmak istenirse dikkatli çalışılması önerilmektedir. Şekil 8 ve Şekil 11'deki alıştırma ise etüdün 9, 10, 11 ve 12. ölçülerine yönelik olarak hazırlanmıştır.

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Bu çalışmada, C. Czerny'nin op. 299 - 17 numaralı etüdünün teknik analizi yapılmıştır. Bu analiz sonucunda etüdün sağ elde non-legato ve repete tekniği yanı sıra çift sesler, tutan sesler, zayıf parmakların art arda kullanılması, ezgi duyurma ve tempoya uygun çalabilme çalışmalarını içerdiği gözlemlenmiştir. Etütte sol elde çoğunlukla non-legato tekniği ve akor tekniği bulunmakta olup etüdün bir oktavı aşan atlamalı ses ve akorların çalınması, tutan sesler ve ezgi duyurma çalışmalarını içerdiği göze çarpmaktadır. Aynı zamanda incelenen 17 numaralı etüdün, her iki elin birlikte kullanımında sağ eldeki ezgiye karşı sol eldeki atlamalı ses ve akorların uyumlu çalınması, aynı anda sağ el non-legato çalınırken sol elin legato çalınması ile tempoya uygun şekilde her iki elin eş zamanlı çalınması çalışmalarını yaptırmak üzere yazılmış bir etüt olduğu sonucuna varılmıştır.

Öztürk tarafından 2007 yılında yapılan "Carl Czerny'nin Opus 299/19 Numaralı Etüdünün Piyano Eğitime Yönelik Analizi" isimli çalışmada seçilen 19 numaralı etüdün motiflere ayrıldığı ve bu motifler özelinde bir analiz yapıldığı görülmektedir. Etütteki teknik güçlükler ortaya serilmiş ve bu güçlüklerin hangi motiflerde ve hangi ölçülerde oldukları gösterilmiştir. Sağ elin kullanımına ilişkin ve iki elin eşzamanlı kullanımına ilişkin teknik güçlükler tablolarla desteklenerek sunulmuştur. Bunların yanı sıra bu çalışma ile benzer şekilde çeşitli teknik çalışmalar, alıştırma hazırlanmış olup etüdün kolay çalınabilmesi, çabuk ve doğru öğrenilebilmesinin hedeflendiği gözlemlenmektedir. Araştırmacıya göre, piyano çalışırken öğrencilerin etütlerde bulunan teknik zorlukların üstesinden gelebilmelerinin ancak çalışılan etüdü tanımak ve analiz etmek yoluyla mümkün olduğu düşünülmektedir.

Kurtuldu'nun 2009'da hazırladığı "Czerny Op. 299 30 Numaralı Etüde Yönelik Teknik ve Biçimsel Analiz" adlı çalışmasında seçilen 30 numaralı etüt hem teknik hem de biçimsel olarak analiz edilmiştir. Teknik olarak yapılan analizin bu çalışma ile paralellik gösterdiği söylenebilir. Yapılan teknik analiz ışığında 3 farklı teknik küme motif örneği sunulmuş olup sonrasında araştırmacı tarafından sağ ve sol el gelişimine yönelik çeşitli hazırlık çalışmaları ve alıştırmalar hazırlanmıştır. Bölümlere ayırarak çalışma, imajlar oluşturma gibi farklı yöntemler geliştirilmiş olup bu çalışma örnekleri notalarla desteklenerek öğrenci tarafından çalışılması önerilmiştir. Hazırlanan bu çalışmaların yapılmasının ve piyano eğitiminde analize yer verilmesinin öğrencilerin piyano eğitimi sürecine yaklaşımlarını ve ilgilerini olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

Kalkanoğlu 2020 yılında yaptığı "Piyano Eğitiminde Sol El: C. Czerny Op. 718 Sol El Etütlerinin Analizi" adlı çalışmasında; piyano eğitiminde sol elin önemi ve kullanımına, C. Czerny op. 718 1. ve 2. kitaplarda yer alan etütlerin sol ele kazandırdığı teknik becerilere ve C. Czerny op. 718 – 1 numaralı etüde yönelik teknik analize yer vermiştir. Bu doğrultuda legato tekniği, akor tekniği, repete tekniği gibi teknik becerilerin bu çalışmada da bulunduğu göze çarpmaktadır. 1 numaralı etüde yönelik yapılan analiz sonucunda etütte bulunan teknik beceriler tablolarla desteklenerek yüzde ve frekans hesaplamaları ile detaylı bir biçimde anlatılmıştır. Çalacak kişiye çeşitli teknik zorluklar yaşamadan etüdün rahatça çalınabilmesi için farklı çalışma önerilerinde bulunulmuştur. Bu doğrultuda iki çalışmanın birbirine benzerlik gösterdiği düşünülmektedir.

Bu çalışmada, C. Czerny'nin op. 299 - 17 numaralı etüdüne yapılan teknik analiz doğrultusunda etüdün çabuk öğrenilebilmesi ve teknik güçlüklerin kolayca aşılabilmesi için çeşitli alıştırmalar hazırlanmıştır. Etütten önce veya etüt çalışılırken bu alıştırmaların çalışılmasının hem etüdün çalınmasını kolaylaştıracağı hem de zor olan pasajların daha kısa zamanda çalınabilmesine yol açacağı düşünülmektedir. Bu doğrultuda etüt çalıştırılmadan önce bu araştırmada hazırlanmış olan alıştırmaların çalıştırılması önerilmektedir. Bir diğer yandan, bu çalışmada olduğu gibi etüt ve eserlerle ilgili analiz çalışmalarına ihtiyaç duyulduğu düşünülmektedir. Benzer şekilde yapılacak analiz çalışmalarının öğrencilerin etüt veya eserleri daha kısa zamanda ve

doğru Şekilde almalarının önünü açacağı düşünölmektedir. Bu doğrultuda farklı etüt ve eserler üzerinde analiz çalışmaları yapılması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Akın, Ö. (2006). Fiorillo'nun opus 3/31 numaralı etüdünün analizi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26 (2), 297-310.
- Aslan, Ş. (2018). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Eğitim Yayınevi.
- Bağçeci, S. E. (2003). Pişano eğitiminde müzikal analiz kavramı – kapsamı ve örnek klavye analizleri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13 (1), 159-176.
- Czerny, C. (1958). *Schule der gelaufigkeit für klavier zu zwei handen opus 299*. [Çevrim-içi: https://ks.imslp.net/files/imglnks/usimg/7/7e/IMSLP247052-PMLP03452-Czerny,_Carl-Schule_der_Gelaueufigkeit_Op_299_Peters_6963-66_filter.pdf]. Erişim tarihi: 01.12.2020.
- Ertem, A. (2019). *Okul öncesi pişano metotlarının erken çocukluk dönemi gelişim basamakları açısından incelenmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gün, E. (2014). *Pişano performansı öz yeterlik ölçeğinin geliştirilmesi ve uygulanması*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Gün, E. ve Köse, H. S. (2012). Pişano eğitiminde müzikal terimler ve çalma tekniklerine ilişkin bilişsel düzey analizi. *E-Journal of New World Sciences Academy NWSA-Fine Arts*, 7(3), 246-257.
- Gün, E. ve Yıldız, G. (2013). Pişano eğitiminde başarıyı etkileyen faktörler. *E-Journal of New World Sciences Academy NWSA-Fine Arts*, 8(1), 103-114.
- Kalkanoğlu, B. (2020). Pişano eğitiminde sol el: Czerny Op. 718 sol el etütlerinin analizi. *Turkish Studies-Education*, 15(3), 1939-1950. <http://dx.doi.org/10.29228/TurkishStudies.42789>
- Koç, Y. (2017). Sosyal bilimlerde örnekleme kuramı. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(47), 480-495. <http://dx.doi.org/10.16992/ASOS.12368>
- Kurtuldu, M. K. (2009). Czerny op. 299 30 numaralı etüde yönelik teknik ve biçimsel analiz. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(1), 28-38.
- Küçük, A. (2002). Pişanistik organlar ve eforuz kullanımları. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22 (3), 69-76.
- Özdemir, M. (2010). Nitel veri analizi: sosyal bilimlerde yöntem bilim sorunsalı üzerine bir çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), 323-343.
- Öztürk, B. (2010). Carl czerny'nin opus 299/19 numaralı etüdünün pişano eğitimine yönelik analizi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27 (2), 241-258

- Pazdirek, F. (2021). *The universal handbook of musical literature*. [Çevrim-içi: <https://archive.org/stream/universalhandboo05pazd#page/n4/mode/1up/search/op.+849>]. Erişim tarihi: 24.02.2021.
- Poyrazoğlu, E. (2007). *Carl Czerny'nin yaşamı ve il primo maestro di pianoforte etütlerinin incelenmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Say, A. (2019). *Müziğin kitabı*. Işık Yayınları.
- TDK, Türk Dil Kurumu (2005). *Türkçe sözlük*. Türk Dil Kurumu.
- Tufan, E. (2004). Geleneksel makamlar kullanılarak yazılan etütlerin piyano eğitimi açısından önemi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 65-77.
- Xin, L. (2018). Analysis of the practical value of czerny piano etudes. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 205, 782-783.

ORCID

Atakan ERTEM <https://orcid.org/0000-0002-1483-3148>

Özlem AKIN ŞİŞMAN <https://orcid.org/0000-0001-9275-8633>

SUMMARY

Introduction

The history of the piano, which is one of the most valuable instruments used in music education since its invention, dates back to the 1700s. The main reason why the piano has been one of the most important instruments throughout the history of music is that it is only instrument where polyphony can be obtained.

Looking at the history of piano, the etude term started with M. Clementi (1752-1832), J.B. Cramer (1771-1858) and C. Czerny (1791-1857). It is seen that the etude term has developed with the publication of books containing technical studies and exercises, which are first methods in the field of piano education. The etudes written by these composers have preserved their importance until today and are used effectively in different stages of piano education.

Carl Czerny was a very important pianist, composer and music educator who lived between 1791 and 1857. Austrian composer emphasized the importance of finger strength skills and arm weight in piano. Czerny is very famous with his etudes and has been named as "the king of etudes". He is also a bridge between the classical period and romantic period of music history (Xin, 2018: 782).

In this study, it is aimed to prepare exercises, recommend methods that will facilitate playing, play the etude in a short time and contribute to the piano education process after the making technical analysis of the C. Czerny Op. 299 number 17 etude.

Method

In this study, qualitative research method was used, which allows for in-depth analysis of the data. Qualitative research is a method that uses data collection methods such as observation, interview, document analysis, and aims to reveal the researched situation in the natural environment. Document analysis method, one of the qualitative research designs, was used in the research. The universe of the research are 40 etudes from C. Czerny op. 299. The sample of the study is etude number 17 from C. Czerny op. 299. Purposeful sampling was used in the sample selection of the study. A detailed analysis was made for the study number 17. Descriptive analysis, one of the qualitative data analysis techniques, was used in this analysis. The data obtained in the study were analyzed by calculating frequency (f) and percentage (%) and presented in tables.

Findings

In the C. Czerny Op. 299 book there are etudes written in various tones and targeting different technical gains. In this study, a detailed technical analysis was made of the etude number 17. Etude number 17 consists of 16 measures of 4/4 and was written in F Major tone with molto allegro tempo.

Etude number 17 is a study that employs non-legato and repetition techniques for the right hand, and includes double voices and holding sounds. When looking at different editions of Op. 299

book, although the legato technique is seen in some measures on the right hand, it was written with the non-legato technique throughout the right hand according to the edition examined in this study. At the same time, weak fingers were used one after the other in the right hand, and importance was given to catching the melody walk and playing in accordance with the tempo.

Etude is a study that employs non-legato, legato and chord techniques for the left hand. Throughout the study, the legato technique is used only in two measures, and mostly the non-legato technique has been used. At the same time, there are sounds and chords exceed an octave in 15 measures in the left hand. Only 2 measures have holding sounds and 4 measures have showing the melody exercises.

It is an etude written for the studies of playing the jumpy sounds and chords in the left hand against the melody in the right hand, playing the legato in the left hand while playing the non-legato in the right hand at the same time and playing both hands simultaneously in accordance with the tempo.

Conclusion, Discussion and Recommendations

In this study, a technical analysis of C. Czerny Op. 299 etude number 17 was made. As a result of this analysis, it was observed that the etude has non-legato and repetition techniques in the right hand. Also it is seen that etude includes double voices, holding sounds, using weak fingers, catching the melody walk and playing in accordance with the tempo. Mostly non-legato technique and chord technique are used in the left hand. In this etude, there are sounds and chords exceeding one octave, holding sounds and showing the melody exercises. Etude number 17, which was analyzed, has jumpy sounds and chords in the left hand against the melody in the right hand, playing the legato of the left hand while the right hand is playing non-legato at the same time and the simultaneous playing of both hands in accordance with the tempo.

In this research, various exercises were prepared in order to learn the etude quickly and to overcome technical difficulties easily. If difficulties are encountered before or during the playing etude, it is thought that studying these exercises will both facilitate the playing of this etude and lead to playing of difficult passages in a shorter time. Accordingly, it is recommended to study exercises prepared in this research before the playing this etude.

Ek-1: C. Czerny op. 299 no: 17

40

17. **Molto allegro** (♩ = 96)

The first system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef and contains a complex melodic line with numerous accidentals and fingerings (e.g., 2, 5, 3, 5, 4). The lower staff is in bass clef and features a more rhythmic accompaniment with some accidentals. Dynamic markings include *fp* (fortissimo piano) and *cresc. -* (crescendo).

The second system continues the musical piece. The upper staff maintains the intricate melodic pattern, while the lower staff provides harmonic support. The dynamic markings *fp* and *cresc. -* are present, indicating a gradual increase in volume.

The third system shows a shift in dynamics to *f* (fortissimo). The melodic line in the upper staff continues with similar complexity, and the bass line remains active with rhythmic patterns.

The fourth system concludes the piece. The upper staff features a final melodic phrase, and the lower staff provides a concluding accompaniment. The system ends with a double bar line.

